

VÅRE BARN

BARNEKREFTFORENINGENS MAGASIN • 2/2019 •

Ferie med mening

Gullsløyfen - symbol
på barnekraft

Samlet inn 10 millioner
til barnekraftforskning

Kosthold og ernæring til barn med kreft

Mange barn sliter med endrede smaksløker, dårlig appetitt
og andre utfordringer knyttet til mat

Barnekraft
foreningen

VÅRE BARN

REDAKSJON

Lina Tørum (red)
lina@barnekreftforeningen.no
Tlf. (919) 02099

Trine Nicolaysen (ansv. red.)
Britt Ingunn Wee Sævig
Merete Romestrand

redaksjon@barnekreftforeningen.no

DESIGN

Lina Tørum

FORSIDE

Tuva Amundsen og Agnes Vestbakken
Myrendal på Ferie med mening.

Foto: André Clemetsen

TRYKK

HG Media AS

Opplag: 8900

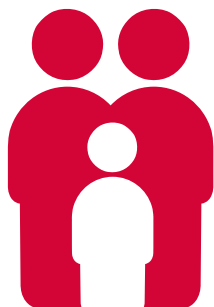
BARNEKREFTFORENINGEN

Postboks 78 Sentrum, 0101 Oslo

Besøksadresse:
Øvre Vollgate 11, 0158 Oslo

Tlf: (919) 02099
kontakt@barnekreftforeningen.no
www.barnekreftforeningen.no

Org.nr. 985 550 999
Gavekonto: 7058.09.33333

Barnekreftforeningen

Barnekreftforeningen er en selvstendig og frivillig organisasjon.

Vårt mål er å være en støttepartner og informasjonskilde for familier som rammes av barnekreft. Samtidig skal vi være en pådriver for å sette barnekreft på dagsorden. Vi skal også bidra til forskning og utdanning for å bekjempe barnekreft.

VÅRE HOVEDSTYREMEDLEMMER

Gaute Sars-Olsen, *leder*
Steffen Kildal, *nestleder*
Bjørn Olav Søndrol
Jannikke Ludt
Amanda Jensen Einungbrekke
Juliana Sarah Mansfield
Bjørn T. Aasen (*vara*)
Marit Westfal-Larsen (*vara*)

hovedstyret@barnekreftforeningen.no

Barnekreftforeningen har sitt sekretariat med seks ansatte i Oslo, og består av 14 fylkesforeninger og et hovedstyre. Fylkesforeningene og hovedstyret jobber frivillig. Styrene drives av foreldre som har eller har hatt barn med kreft, samt støttemedlemmer.

VÅRE FYLKESFORENINGER

Agder
Buskerud
Hedmark
Hordaland, Sogn og Fjordane
Møre og Romsdal
Nordland
Oppland
Oslo og Akershus
Rogaland
Telemark
Troms og Finnmark
Trøndelag
Vestfold
Østfold

Kontakt detaljer til din fylkesforening finner du på barnekreftforeningen.no.

Innhold

4	Leder	24	"Norges beste brannmann"
5	Aktiv alpinist takler store seneffekter	25	Strikk til gullungen
10	Ernæring og barnekreft	26	Fra fylkesforeningene
12	Tips til kosthold ved kreftsykdom	27	Historien om gullsløyfekruset
15	Til topps for Barnekreftforeningen	28	September - internasjonal barnekreftmåned
16	Fra Oslo til Paris for barnekreftsaken	29	Hva skjer?
20	Ferie med mening	30	Til deg

Leder

September er den internasjonale barnekreftmåneden. Over hele verden er det markeringer som setter fokus på barnekreft. Det er en fin anledning til å vise omtanke til alle barn og familier som rammes av barnekreft.

Hvert tredje minutt dør et barn i verden av kreft. Nesten 70 prosent av verdens land tilbyr ikke palliativ behandling, altså smertelindring til barn med kreft. Dette er virkelig en stor utfordring og bekymring.

I en internasjonal sammenheng er vi heldige i Norge. Barn i Norge får tilgang til den beste behandling som finnes og de fleste overlever. Utfordringen er at den tøffe behandlingen dessverre fører til at mange barn og ungdom lever videre med ulike seneffekter.

Tuva på 17 år hadde kreft som barn. Hun har i dag problemer med å spise. Til tross for dette er hun en aktiv alpinist og har et hjerte av gull. Hun ønsker å hjelpe familier som er rammet av barnekreft, og er derfor likeperson og ungdomsleder på Ferie med mening. Tommelopp for Tuva!

Forskning på seneffekter er viktig for å kunne bedre hverdagen og øke livskvaliteten til de som har utfordringer med seneffekter etter ferdig kreftbehandling. Takket være gode samarbeidspartnere som hjelper oss, har vi mulighet til å støtte mange forskningsprosjekt.

Våre Barn har møtt ernæringsfysiolog Janne Anita Kvammen. Hun skal forske på ernæring ved stamcelletransplantasjon - ett av forskningsprosjektene Barnekreftforeningen støtter. Janne

har lang erfaring med ernæring hos barn med kreft, og i magasinet får du lese mange av hennes gode råd.

Uten gode samarbeidspartnere og ildsjeler, ville det vært umulig for oss å støtte den forskningen som vi gjør. Vår største bidragsyter, Team Rynkeby, hadde før avreisen med sykkel til Paris samlet inn rekordhøye 10 millioner kroner. Vi bøyer oss i støvet!

I september har fått med oss mange samarbeidspartnere som hjelper oss å sette fokus på barnekreftsaken. Gullsløyfen er det internasjonale symbolet på barnekreft, og denne får du kjøpt gjennom vår nettside, hos Nille og hos Espresso House.

House of Yarn har laget 11 nye strikkeoppskrifter i Gullungen-kolleksjonen. Ønsker du en god kopp kaffe til strikkingen, så kjøp kaffen på Espresso House. De gir prosenter av hver solgte kopp svart kaffe til oss i september. Vi anbefaler at du har kaffen i vårt splitter nye gullsløyfekrus, som lanseres i september. Kruket ble til etter initiativ fra Kristine på 13 år, som mistet søsteren Martine i kreft høsten 2017.

Vi håper at så mange som mulig bruker gullsløyfen i september og hjelper oss å sette fokus på vår viktige sak. God september, kjære medlemmer, ildsjeler og samarbeidspartnere. Sammen er vi sterke!

Med vennlig hilsen,

Lina Tørum
Redaktør

Aktiv alpinist

- takler store seneffekter

Da Tuva Amundsen var 2,5 år, ble hun syk med Rhabdomysarkom, en type bløtdelskreft hos barn. Hun ble lagt i respirator, fikk cellegift og ble så sendt til Boston for protonstrålebehandling.

Hun lever med seneffekter, og sliter blant annet med å tygge maten og å svelge. Siden hun ble frisk fra kreftsykdommen har hun vært jevnlig på kontroller og etterbehandlinger. Tross dette - Tuva ønsker å gi noe tilbake.

I sommer deltok hun på Barnekreftforeningens likepersonskurs og hun var med som ungdomsleder på Ferie med mening.

Tekst: Lina Tørum

Foto: André Clemetsen / privat

Tuva fikk diagnosen som liten jente, etter at det ble oppdaget at hun hadde en hurtigvoksende svulst som vokste ut fra muskulaturen i halsen. I tillegg viste røntgenbildene at hun hadde noen svarte flekker på lungene.

Hun ble innlagt på Ullevål Sykehus. Etter kort tid ble hun lagt i respirator, der hun lå i hele 4 uker. Svulsten lå slik til at den ikke kunne opereres bort. Hun ble trakeostomert, det vil si at hun fikk en kunstig åpning i luftrøret som hun kunne puste gjennom, siden svulsten var så stor at den stengte for luftveiene.

Dagbok fra tiden i respirator

Tiden i respirator var dramatisk for Tuva. Hun måtte starte med cellegiftbehandling, og i tillegg fikk hun en blodpropp i hodet.

– Jeg fikk også en stor infeksjon i et sår i halsen etter at det ble tatt biopsi. Svulsten kunne dessverre ikke opereres bort siden den lå veldig dumt til. Når jeg lå i respirator punkterte også begge lungene mine og trakeostomien i halsen «poppet» ut på grunn av lufttrykket. Det var kritisk, og mamma og pappa fikk ikke komme inn til meg.

Hun levde i en verden omgitt av slanger

og maskiner for medisiner og overvåking. Når hun våknet fra respiratoren hadde hun mistet mesteparten av håret.

Tuva husker lite fra denne tiden, kun bruddstykker. Da er det godt å kunne ta frem dagboken som hun fikk fra de som jobbet på intensivavdelingen. De skrev ned det som skjedde og hvordan hun hadde det når hun lå i respirator.

– Når vi leser gjennom boken, blir vi veldig rørt. Det er kjempefint at de skrev ned hilsener og tok bilder. Jeg har sett mye i denne i ettertid, sier Tuva.

Mat gjennom sonde

Etter noen måneder med behandling på sykehuset, fikk hun lov til å komme hjem. Da fikk hun en egen sekk som hun kunne ha sondematen i. Det gjorde at hun kunne bevege seg mens hun «spiste». All maten hun fikk i seg var gjennom sonden. Svulsten var så stor at det var umulig å svelge.

Imidlertid skapte sonden problemer for Tuva. Hun kastet den ofte opp. Etter mange turer på sykehuset for å få satt den inn igjen, fikk til slutt mamma og pappa lære seg hvordan de skulle sette den inn igjen.

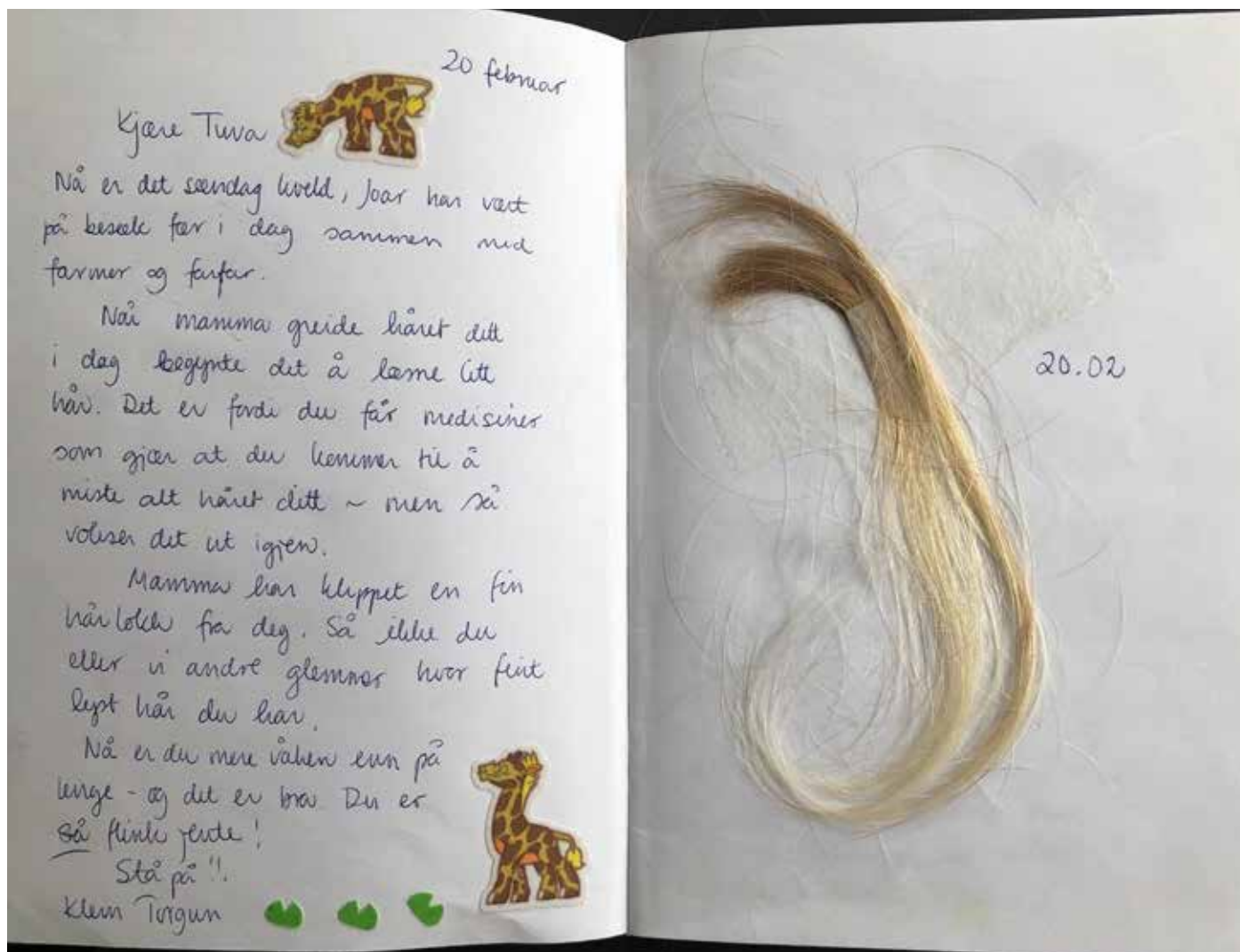
Rhabdomyosarkom er den vanligste formen for bløtdelskreft hos barn, men forekommer likevel sjelden. I Norge er det tre til seks barn årlig som rammes av denne tumorformen, og alderen ved diagnose er ofte under 5 år. Svulsten kan opptre på mange ulike steder i kroppen. De vanligste er hodet og hals, genitalia og urinveiene, samt i armer eller ben.

Kilde Barnekreftportalen.no

Protonstrålebehandling gir mindre dose til normalvev og vil derved redusere skadevirkningene etter strålebehandling. Man mener derfor at spesielt barn har fordeler av slik behandling. Protonbehandling er enda ikke etablert i Norge, men det er gjort avtaler med utenlandske aktører for å kunne tilby slik behandling til norske pasienter. De fleste barn som trenger strålebehandling og som kan kureres for sin kreftsykdom, blir vurdert for protonbehandling utenlands. Spesielt gjelder dette de yngste barna, barn som trenger høye stråledoser og barn med svulster i nærheten av strålesensitive organer

Kilde: Helsebiblioteket.no

Hele familien til Boston

På Ullevål sykehus fikk hun god oppfølging av barneonkolog Eva Widing, som ordnet det slik at Tuva fikk være med på en studie med protonstråling for barn ved Massachusetts General Hospital i Boston, USA.

Hele familien, med Tuva, storebror Joar, mamma og pappa, dro til Boston. Der var de i tre måneder, fra juni-august i 2005, og her fikk Tuva både cellegiftbehandling og stråling på seks steder mot hodet og hals.

Når hun var til protonstråling i Boston måtte hun slutte med sondematen.

– Jeg fikk da noen medisiner som gjorde at jeg fikk økt matlyst. Det var vanskelig å spise og drikke, og jeg brukte lang tid på det. Strålebehandlingen gjorde også at det ble veldig sårt i halsen.

Leverpostei rett fra boksen

Tuva forteller at mamma og pappa fikk beskjed om at hun måtte spise fettrik mat siden hun var så tynn og hadde lite fett

på kroppen. Under behandling fikk hun nye livretter, og ble veldig glad i mat som smakte mye.

– Jeg spiste masse Stabburet leverpostei rett fra boksen og mye Mills kaviar, i tillegg fikk jeg så mye krem jeg ville. Ellers ble det mye småspising. Leverpostei og kaviar fikk jeg av familie som kom på besøk i Boston.

Den siste cellegiftkuren fikk Tuva på Ullevål i mars 2006.

Seneffekter

Selv om kreftbehandlingen var over i 2006, har hun i årene etter vært til mange kontroller og etterbehandlinger i Norge og for inntil et par år siden på kontroller i USA.

Strålingen hun fikk i Boston, førte til en del seneffekter. Foreldrene ble fortalt at seneffektene ville komme rundt 10-årsalderen, og dette stemte.

Hun har seneffekter som skjevhet i nakke og rygg og hormonmange. Hun har ikke

hørsel på venstre øre, og hun har dårlig syn på venstre øye.

I tillegg har hun fått konsentrasjons- og hukommelsesvansker. Derfor fikk hun spesialundervisning på barneskolen. Hun forteller at det er det å spise som for henne er den mest fremtredende senskaden.

– Jeg bruker lang tid på å tygge maten og jeg sliter med å svelge.

Behandlet for å kunne svelge

To ganger har Tuva vært til seks ukers behandling i trykkammer (hyperbar oksygenbehandling) på Haukeland sykehus grunnet dette. Den første gangen var i januar-februar i fjor, og nå sist var hun der fra mars til mai i år.

– Det er strålebehandlingen som har gjort meg veldig trang i halsen. Jeg liker ikke å måtte være borte fra skolen for å reise på sykehus, men jeg skjønner at jeg må, forteller Tuva.

Spyttkjertlene på venstre side er

“Er det noen som har vansker med å spise, eller har hatt kreft, så må de voksne være flinke til å informere om situasjonen”

ødelagte og hun har også måttet operere bort noen tenner etter behandlingen. En konsekvens av dette er at hun bruker veldig lang tid på å spise. Siden det ikke produseres spytt på venstre side, bruker hun lenger tid på å «mykgjøre» maten. Hun sliter spesielt med å spise kjøtt.

– Det er fryktelig kjedelig å alltid bli sittende igjen for å spise maten. Ofte setter mat og mine daglige tabletter seg fast i en “lomme” i halsen min. Jeg har funnet egne teknikker når jeg skal svelge, og jeg har også vært på Sunnaas sykehus for å få hjelp og råd.

Oppdaget ny svulst

Tidlig i vinter oppdaget fysioterapeuten til Tuva at hun hadde en kul bak det ene øret, som viste seg å være en svulst i ørespyttkjertelen (pleomorft adenom). Hun tilbragte derfor mye tid

på Rikshospitalet. Svulsten var heldigvis godartet, og ble operert bort i februar.

– De sier at svulsten mest sannsynlig kom av reststråler etter strålebehandlingen jeg fikk da jeg var liten. Jeg har vært veldig redd, men det går bra nå, sier hun.

Tuva var en liten jente da hun ble rammet av kreft. Likevel har det ikke vært problemer med sosiale begivenheter som bursdager og annet.

– Er det noen som har vansker med å spise, eller har hatt kreft, så må de voksne være flinke til å informere om situasjonen, slik at det ikke blir noe stress rundt det å gå fra bordet.

Når vi spør henne om hun har noen råd til andre som bruker lang tid på å spise, så sier hun at man må være tålmodig og

bruke den tida det tar.

– Det er viktig å huske at man kan få hjelp og råd fra andre, både fra fagpersoner og de som sliter med det samme.

Ønsker å hjelpe andre

Tuva er en aktiv jente som er veldig glad i å stå alpint. Storebror Joar og hun har vært aktive alpinister i Gjøvik skiklubb siden de var 4 år, og en av de store heltene hennes er Aksel Lund Svindal.

Nå ønsker hun å gi noe tilbake til Barnekreftforeningen, og hun var i vår med på Barnekreftforeningens likepersonskurs, som for første gang hadde en tilrettelagt opplæring for ungdom. Med denne erfaringen ble hun med som ungdomsleder på Ferie med

mening i Stokke i sommer. Hun har et stort ønske om å kunne bidra med noe til andre som er gjennom det samme som hun har vært.

– Uken som ungdomsleder på Ferie med mening var utrolig bra! Det er så fint å se gleden til barna, både de med kreft og deres søsken, når vi gjør forskjellige aktiviteter. Vi som var ungdomsledere ble også en sammensveiset gjeng som fant på mye sosialt og gøy sammen på kveldstid. Dette vil jeg gjerne være med på igjen, sier Tuva.

Ernæring og barnekreft

Uten mat og drikke duger helten ikke

Under kreftbehandling er det ikke uvanlig at man blir kvalm, eller at smaksløkene forandrer seg. Appetitten kan også øke kraftig, eller til og med forsvinne helt. Å passe på at barnet får i seg nok mat er en av de få tingene foreldre til barn med kreft føler de kan ha kontroll over. Men, det kan bli for mye mas om mat og drikke.

Tekst: Lina Tørum. Foto: Lina Tørum / Shutterstock / privat

Å bekymre seg er en naturlig del av det å være forelder. Når et barn får en kreftdiagnose blir denne følelsen en større del av hverdagen. Verden blir snudd på hodet, og som foreldre oppleves det ofte at det å sørge for at barnet spiser godt, er det viktigste de kan bidra med. Å få i seg næringsrik mat er spesielt viktig når man er syk. Men hva er sunn og næringsrik mat, og hvordan skal man få mat i et barn som ikke har matlyst?

Ikke stress med maten

Janne Anita Kvammen er klinisk ernæringsfysiolog ved Rikshospitalet. Siden hun var nyutdannet i 2000 har hun jobbet på barnekreftavdelingen, først på Ullevål, siden på Rikshospitalet. Hun så raskt at denne pasientgruppen trengte ekstra oppfølging av mat- og drikkevaner i tillegg til mer avansert ernæringsbehandling som sondeernæring og intravenøs ernæring.

Det viktigste rådet hun kan gi til foreldre, er å ikke stresse for mye med mat slik at måltider bare blir et slit og konflikter. Med et variert, norsk kosthold som består av melkeprodukter, grove kornprodukter, frukt, grønt, egg, fisk og kjøtt får man i seg de viktigste næringsstoffene.

– Jeg vil ikke anbefale å følge noen superkur. Under behandling er målet at

barnet skal trives best mulig med mat og måltider. Det viktigste er å prøve å opprettholde et normalt og balansert kosthold.

Barn er annerledes enn voksne når det gjelder ernæringsbehov. Barn trenger mer energi per kg enn voksne, og er mer sårbare for dårlig ernæring.

– Hvis man ikke kommer i mål med vanlig mat fordi appetitten er for dårlig, gir vi råd om bruk av rikelig med pålegg, valg av ønskekost (det barnet liker og får til å spise) eller næringsdrikker fra apoteket.

Hun forteller at kosttilskudd kun skal tas etter samråd med lege eller klinisk ernæringsfysiolog.

– Jeg anbefaler tilskudd av vitamin D (10 µg/d) til de fleste jeg snakker med. Få spiser nok fisk og soleksponering begrenses. Vi diagnostiserer mangel på vitamin D hos en del barn, og de får høyere dose tilskudd en periode til dette er korrigert. Generelt advarer vi mot bruk av høye doser kosttilskudd hvis det ikke er påviste mangeltilstander, fordi man er bekymret for at dette kan påvirke behandlingen negativt.

Helsedirektoratets kostråd

Helsedirektoratet anbefaler fire hovedmåltider, i tillegg til ett-to mellommåltider.

tider for barn i vekst. Sliter barnet med å legge på seg kan H-melk, eller til og med sjokolademelk være et godt alternativ sammen med maten.

Leverpostei og annet kjøttpålegg er gode kilder til jern, et mineral barn lett kan få for lite av. Et annet sunt og godt pålegg er fiskepålegg med fet fisk som makrell i tomat. Fet fisk gir omega-3 fett-syrer i tillegg til vitamin D. I tillegg bør litt oppkuttet frukt og grønnsaker serveres til alle måltider. Frukt og grønt inneholder mye kostfiber, mineraler og vitaminer som er viktig for immunforsvaret vårt.

Normaliser matsituasjonen

Under ulike faser i kreftbehandling kan appetitten minske eller øke, og hvordan maten smaker kan endres. Ernæringsfysiologen understreker at dette ikke gjelder alle, det er mange som spiser som før de ble syke. Blir det vanskelig, fremhever hun at det er viktig å normalisere matsituasjonen.

– Man kommer ofte langt ved å holde på vanlige måltidsrutiner, spise sammen og tilby variert mat – ofte i små porsjoner. Det kan også være bra å la barnet selv få bestemme hva familien skal ha til middag, og at de får hjelpe til med matlagingen. Det er ofte morsommere å spise mat man selv har vært med på å lage.

Generelt sett mener hun at maten ikke skal styre livet, men livet skal styre maten. Det viktigste er at man opprettholder et så normalt forhold til mat som mulig, selv om man er bekymret og matinntaket er annerledes.

– Under en kreftbehandlingen er det mange familier som er nødt til å bruke mye tid på mat. Da er det viktig at de kun maser om mat ved måltidene og ellers tar pauser fra maten, ellers blir både barnet og foreldre fort utslitt.

Det er ikke lett å få i seg alt selv, selv om man vil. Ernæringsfysiologer som har jobbet med barn med kreft, har opparbeidet seg mange tips til hvordan de kan få maten til å smake bedre ved smaksforandringer.

– Ofte er det sterkt krydret mat som gjelder når barnet har gjennomgått cellegiftbehandling. Suksess er ofte å tilsette tacokrydder, kardemomme og kanel.

Viktigst mellom kurene

Hvilken type kreft et barn har og hvilke bivirkninger barnet sliter med, gir ofte grunnlaget for om man trenger, og hvilken type veiledning man trenger, til kostholdet. Generelt sett er det viktig å skille mellom under og etter behandling.

– Under cellegiftbehandling forventer

“Ofte er det sterkt krydret mat som gjelder når barnet har gjennomgått cellegiftbehandling. Suksess er ofte å tilsette tacokrydder, kardemomme og kanel.”

vi ikke at barn skal spise like bra som vanlig, og vi tar det rolig med ernæringsstilførsel hvis barnet for eksempel har sonde. Det er mellom kurene det er viktig med nok og riktig mat slik at barnet får i seg det som trengs. Vi vet at god ernæringsstatus bidrar til at behandlingen kan gis som planlagt, noe som er viktig for et best mulig behandlingsresultat. Dette gjelder for alle typer kreft og aldersgrupper.

Individuelle ernæringsplaner

Janne Anita Kvammen er godt informert om hvert enkelt barn i behandlingsforløpet. Hun lager individuelle planer for hva barna skal spise. I samarbeid med leger og sykepleiere på avdelingen, kartlegges det hvilke behov for ernæring som trengs gjennom sonde eller «knapp på magen», eller når det er behov for intravenøs ernæring. På sykehuset følger de med på ernæringsinntak og ernæringsstatus ved hjelp av kostholdsregistreringer av mat og drikkeinntak, blodprøver og måling av vekt og høyde.

– I den første delen av behandlingsforløpet når pasientene får mye medisiner

sikter vi ikke mot vekst, men vi ønsker at de ikke går ned i vekt. Vekttap kan være tegn på at de får for lite energi. I tillegg til å sikre behandlingen, handler ernæring også om overskudd. Jeg tenker ofte at god ernæringen er viktig for at barna skal orke de gøyale tingene og lek. Uten mat og drikke duger helten ikke.

Hvordan de får i seg ernæring prioriteres i følgende rekkefølge: Spise selv, ernæring gjennom sonde, og så intravenøst hvis nødvendig.

– Noen ganger, spesielt rett etter behandling, er det vanskelig for barna å spise selv. Mange trenger sonde eller intravenøs behandling. Det må likevel presiseres at mange klarer seg helt utmerket og at det ikke er alle som får ernæringsproblemer. Det vanligste er at det er ulike faser i behandlingene som kan være utfordrende, mens det i andre faser går veldig greit med maten.

De minste er mest sårbare

Erfaringen til Janne viser at det oftest går bra med de større barna som allerede har lært å spise selv. Det er de helt

minste barna på opptil 2 år, som har mest utfordringer, og derfor er mest sårbare for å utvikle spiseproblemer. De minste barna kan ikke alltid forklare hvorfor de ikke vil spise.

– Er det veldig vanskelig kan de spise det de klarer å få ned, så får man heller kvalitetssikre at de får i seg det de trenger gjennom annen næringstilførsel, forteller Janne.

Sonde og intravenøst

Sonde brukes når det er vanskelig å ha mat i munnen, for eksempel ved kvalme og såre slimhinner i munn og hals. Noen barn spiser selv, men har sonde for å få medisiner gjennom denne. Fordelen med sonde, er at det blir mindre mas om mat.

– Så snart barnet spiser mer forsøker vi uten sondeernæring, og de aller fleste trenger det ikke når formen er bedre og behandlingen blir mindre krevende, sier Janne.

Intravenøst brukes oftest når kvalmen er på det verste, ved betydelige mage-

TIPS VED SMAKSFORANDRINGER

Under cellegiftbehandling kan smak forandres. Munnen vår er full av smaksløker, og barn opplever ofte smak enda sterkere enn voksne.

Maten smaker metallisk

→ Tilsett noe søtt, som f.eks. lønnesirup og press over litt sitronsaft, eller du kan tilsette litt fett som nutella eller smør.

Maten smaker søtt

→ Tilsett 6 dråper sitron- eller limejuice. Hvis det ikke hjelper, fortsett å ha i sitrondråper til det søte forsvinner.

Maten smaker salt

→ Tilsett ¼ ts sitronsaft. Det tar bort den salte smaken.

Maten smaker bittert

→ Tilsett litt søtningsmiddel i form av lønnesirup.

Alt smaker papp

→ Dryss over havsalt til en kjenner smaken i munnen. En skvett fersk sitronsaft hjelper også.

TIPS VED NEDSATT APETITT

Under visse deler av behandlingen kan appetitten minske, og det er vanlig at vekten forandres. Da er det viktig at foreldre fokusere på at vekten skal opprettholdes, og ikke at de skal gå opp i vekt.

→ Ikke la mat bli en maktkamp. Foreldre bestemmer mye over sine barn, men de kan ikke bestemme hva de skal spise.

→ Behold rutiner rundt måltider. For tenåringer, som ofte er i protest mot foreldre, kan situasjonen rundt måltider bli konfliktfylt. Her må familien sammen finne gode løsninger rundt måltidene.

→ Server salte snacks for å få i gang appetitten.

→ La barnet bestemme hva det skal spise.

→ Server mat i små biter.

→ Bruk ferske krydder for å stimulere appetitten.

→ Server noe søtt eller syrlig til dessert.

plager og hvis barnet generelt er i dårlig form og tåler mat i magen dårlig.

Gastrostomi

Gastrostomi vil si at de får en «knapp på magen». Ernæringsfysiologen anbefaler dette hvis det er behov for langvarig næringstilførsel. Med knapp kan man gi mat som ikke er flytende, som grøt og moset mat. Erfaring viser at fordøyelsen kan bli bedre når man får gitt en kombinasjon av sondeernæring og vanlig mat hos noen pasienter.

Stor honnør til foreldre

Mellom behandlingene er barna hjemme med foreldrene, og foreldre blir ilagt et stort ansvar i å få barna til å spise og gi sondeernæring ved behov.

– Mange foreldre får opplæring i bruk av sonde til medisiner og ernæring på sykehuset. De får en ernæringsplan for barnet der det angis måltider og hvor mye de skal gi i sonden alt ettersom hva barnet spiser selv. I perioder er det hyppige kontroller, og det skal være enkelt å kontakte sykehus og ernæringsspesialist for oppfølging og råd, forteller

Janne.

Hun er imponert over hvordan foreldrene følger dette opp. Det er krevende å gi sondeernæring mange ganger hver dag, og for mange i lange perioder. Hun anbefaler å få profesjonell hjelp til ernæring hvis det er vanskelig, slik at man sammen kan lage et opplegg. Det er stor forskjell fra person til person hva de trenger, hva de liker og hva de får til å spise.

– Når det er behov for sondeernæring finnes det mange mulige løsninger. Vi justerer også tiden måltidene gis over, og antall måltider per dag. Det er viktig at vi finner en ernæringsbehandling som fungerer for hver enkelt pasient og familie, og at vi justerer oss etter formen til barnet.

Spis i barnehagen!

Janne råder foreldre som har førskolebarn til å begynne i barnehagen så snart det er gitt klarsignal fra barnets lege. Det er fullt mulig å være i barnehage selv om barnet har sonde eller knapp. Helsepersonell eller foreldrene selv kan gi opp-

læring til barnehagepersonalet i hvordan de gir sondeemat.

– Vi ser at barnehagen kan være veldig nyttig når barna ikke vil spise. Barn hermer etter de andre barna og kan lære å spise igjen.

Støtte til forskning

Christine Henriksen, førsteamanuensis ved Universitetet i Oslo (UIO) og klinisk ernæringsfysiolog, fikk i vinter 2 225 000 kroner fra Barnekreftforeningen for å forske på ernæring i forbindelse med stamcelletransplantasjon (SCT) hos barn. Det er første gang dette forskes på i Norge, og Janne Anita Kvammen skal utføre undersøkelsene.

Hovedmålet med studien er å bedre ernæringsstatus og ernæringsbehandling til barn som gjennomgår stamcelletransplantasjon. De skal følge en gruppe barn det første året etter transplantasjonen for å undersøke om deres behov for næringsstoffer blir dekket og hvordan det påvirker helsen.

TIPS VED ØKT APETITT

Kortisonbehandling kan gi økt appetitt, og liten metthetsfølelse. Det føles som et sug etter mat som ikke kan erstattes. Suget forsvinner når barnet slutter med kortison.

- Forklar barnet at det er medisinen som gjør de sulten, men at det ikke er bra med for mye mat.
- Prøv å ikke gi etter ved utbrudd.
- Vær tydelig med hvilke regler som gjelder ved måltider.
- Stimuler til lek og fysisk aktivitet, så barnet tenker på andre ting enn mat.
- Server måltider til samme tid, og kun én porsjon per måltid.
- Tilby grønnsaksstaver med kalori-fattig dip som alternativ til annet snack.
- Ha grovt brød, en gulrot eller frukt som tilbehør for bedre metthetsfølelse.
- Velg fiberrik pasta, brød og ris hvis barnet klarer det.
- For å minske suget etter mat kan kullsyreholdig vann hjelpe. Server gjerne i et kult glass med sugerør.

TIPS VED KVALME

Ved kvalme foretrekker de fleste barn mat med mild smak (grøt, yoghurt, pannekaker og makaroni), frisk smak (yoghurt og sitrus), eller salt smak.

- Gi noen pommes frites, salte kjeks, potetgull eller salte nøtter for å få i gang appetitten.
- Hvis lukten av varm mat gjør at barnet føler seg dårligere, server maten kald.
- Når maten lages kan barnet oppholde seg i et annet rom, slik at han eller hun ikke blir dårlig av lukten.
- Server mat i små biter. «Plukkmat» låkker ofte mer enn en stor tallerken med varmmat. Eks: kalde kjøttboller, pålegg i biter, pølse, salat, kokt pasta.
- Gi drikke mellom måltidene.
- Unngå altfor fet eller søt mat.

TIPS VED BELEGG OG BLEMMER I MUNN

Cellegift kan påvirke slimhinnene i munnen, og gi belegg og blemmer på tunge og i munn.

- Server myk mat som feks. grøt, yoghurt, potetstappe eller stappet makaroni. Hard mat skal unngås.
- Server mild mat med nøytral smak, som pannekaker og makaroni. Unngå sur mat.
- La barnet suge på en isbit eller en is.
- Skyll munnen med kullsyreholdig vann.
- Det kan være lettere å drikke med sugerør.
- Ikke bland ulike ingredienser som feks en gryterett, men server hver for seg.

Kilde: Barncancerfonden.

Barnekreftforeningen gir snart ut en ny brosjyre om ernæring hos barn med kreft.

Vanlig med feilernæring

Det finnes lite kunnskap om ernæring til barn som gjennomgår stamcelletransplantasjon. Kjente seneffekter er lav beintetthet, utmattelse, sekundære krefttyper og redusert livskvalitet.

– Disse kan muligens påvirkes positivt av riktig mat og fysisk aktivitet. Studier fra utlandet tyder på at feilernæring er vanlig, at situasjonen forverres under behandlingen og vedvarer etterpå, forteller Christine Henriksen.

Det er nettopp derfor de skal undersøke om riktig ernæring kan bedre rehabiliteringen hos norske barn, da vi ikke vet hvordan situasjonen er her i Norge.

– Vi trenger forskning på ernæring innen barnekraft i Norge. Vi spiser annerledes enn i andre land og ernæringsstatus hos våre pasienter er ikke kartlagt tidligere, sier Janne Anita Kvammen.

Christine Henriksen forteller at det vanligvis er den første uken etter en transplantasjon det er betydelige utfordringer med matinntak og mage/tarmfunksjon. Ernæring gis gjennom sonde og intravenøst, og de fleste spiser og drikker lite.

- Vi vet lite om hvor lenge ernæringsrelaterte problemer vedvarer etter utskrivelse, og hvordan matinntak og mage-tarmfunksjon er i den viktige rehabiliteringsfasen det første året

etter stamcelletransplantasjon, forteller prosjektlederen.

25 barn følges tett i ett år

Fra august i år skal Janne Anita Kvammen følge 25 norske barn og ungdom fra stamcelletransplantasjon til ett år etter behandlingen.

– Målet er å gi bedre behandling på barnekraft på alle norske sykehus, og da er ernæring en viktig del. Det er i praksis de samme behandlingsprinsippene vi følger hos barn som gjennomgår stamcelletransplantasjon og barn med kreft generelt. Derfor håper og tror jeg at dette prosjektet kan bidra til å forbedre ernæringsbehandling for hele pasientgruppen med barnekraft.

For at de skal kunne si noe om prosjektgruppens ernæringsstatus, kosthold og fysisk aktivitetsnivå, blir de sammenlignet med en gruppe norske, friske barn.

I prosjektet har de utarbeidet en protokoll for ernæringsbehandling som skal dekke individuelle behov under innleggelsen på sykehuset. Resultatene kan brukes til å forbedre ernæringsbehandlingen, og dermed optimalisere rehabiliteringen til denne sårbare pasientgruppen. Gjennom blodprøver måler de vitaminstatus, både før og etter behandling, og legger spesielt vekt på vitamin D-status, da studier viser at dette kan være viktig.

– Vi ser også på vekt, lengde, kroppssammensetning og skjeletthelse da dette påvirkes av sykdom og behandling.

Stadfeste effekt av god ernæring

Barna som deltar får tettere oppfølging av klinisk ernæringsfysiolog enn det som har vært vanlig rutine tidligere. Etter at de er utskrevet fra Rikshospitalet følges de opp på 3-måneders og 1-års kontroll. Før kontrollene registreres fysisk aktivitet og kosthold nøye i 4 dager hjemme. Disse resultatene vil bidra til at de kan si mer om hvor lang tid det tar før kosthold, fysisk aktivitet og vekst normaliseres etter behandlingen.

– Etter en stamcelletransplantasjon er kroppen veldig sliten. Etter min erfaring med denne pasientgruppen, ser det ut til at god ernæring har en virkning, sier Janne Anita Kvammen.

Med forskningen ønsker de å få stadfestet dette for å kunne gi gode og kunnskapsbaserte råd.

– Vårt mål er at forskningsprosjektet skal bidra til økt fokus på kvalitets-sikret ernæringsbehandling av barn som gjennomgår stamcelletransplantasjon. Forskning er viktig for å øke kunnskapen om pasientgruppen, og jeg håper det kan bidra til at flere får best mulig ernæring under og etter behandlingen, sier Janne Anita Kvammen.

Janne Anita Kvammen (t.v.) og Christine Henriksen fikk i vinter utdelt midler av Barnekraftforeningen til sitt forskningsprosjekt. Bak står Jochen Büchner som fikk midler til å forske på behandling med immunterapi hos barn med kreft.

Støtt forskning
på barnekraft

VIPPS
02099

Til topps for Barnekreftforeningen!

Linus Johan Hanssen Hauge gikk toppturer i sommer for å samle inn penger til Barnekreftforeningen. På kun 15 dager besteg han og hunden Selma hele 21 ulike topper tilsvarende 19 136 høydemeter. Det er opp og ned Mount Everest to ganger - pluss litt til. Han samlet inn over 36 000 kroner!

Tekst: Lina Tørum. Foto: Privat

– Målet var 25 000 høydemeter, men på grunn av en gammel kneskade og en ankelskade to uker før prosjektstart ble ikke dette realisert. I motsetning så nådde jeg innsamlingsmålet og vel så det, med litt over 36 000 kroner innsamlet, og det er jeg kjempeglad for!

Én høydemeter per innsamlet krone
For hver krone han samlet inn frem til 7. juli lovet han å gå én høydemeter i fjellet i Troms og Nordland i løpet av to sommeruker. 25 000 høydemeter ble satt som grense.

Tilhengere kunne følge han på Facebook-siden *Turforliv - til topps mot kreft*. Linus har skrevet reisebrev og skildringene fra fjellene i nord inspirerer

til reiselyst.

– Mine damer og herrer, atter en dag har blitt tilbrakt på fjellet, og for en dag det har vært! Vi startet i morrest rundt 9 på turen opp til Løksetinden. Havtåka lå lavt, og det var ikke sol og blå himmel å se, men vi hadde en liten mistanke at oppe i kjempenes rike så ville solen skinne som bare det. Og det fikk vi rett i. Etter cirka 500 høydemeter i tåkefyrstens rike ble det bare lysere og lysere, og plutselig kunne vi skimte Løksetinden, samt alle andre fjell og topper rundt omkring. Utsikten var rett og slett trolsk.

Linus forteller at dette har vært et vanvittig eventyr, og noe av det mest slitsomme han har gjort i hele sitt liv.

– Jeg har følt på glede, smerte og eufori, men alt har vært verdt det. Jeg håper å ha inspirert folk til å komme seg ut. Fysisk aktivitet og frisk luft bidrar til god helse og i tillegg håper jeg å ha rettet litt oppmerksomhet mot det viktige arbeidet dere gjør. Kreft er jo til syvende og sist den hyppigste dødsårsaken her til lands, også hos de minste av oss.

Tusen takk, Linus, for strålende innsats!

Team Rynkeby

Fra Oslo til Paris for barnekreftsaken

Tekst: Merete Romestrand. Foto: Lina Tørum / Merete Romestrand

I sommer tok 251 syklister fra Team Rynkeby Norge turen på sykkel fra Oslo til Paris. Mange med en drøm om å klare den store styrkeprøven på sykkel, og alle med et ønske om å gjøre en forskjell for barn og ungdom med kreft.

Turen markerte slutten for et års innsamling til Barnekreftforeningen. Allerede før avreise ble det klart at rekorden fra 2018 blir slått med god margin, og var på over 10 millioner to uker før avreise.

Engasjement og humor

Våre Barn snakket med Kenneth Baltzersen, Country Manager for Team Rynkeby i Norge. Før intervjuet fikk undertegna journalist beskrevet en mann som alltid var positiv og med et brennende engasjement. Aldri har en beskrivelse passet bedre. Inn døren til Barnekreftforeningens kontor i Oslo, kommer en mann hvor det lyste engasjement av øynene, han var blid og hyggelig, og vi snakket sammen som om vi var gamle bekjente.

– Når jeg fikk muligheten så fantes det ikke behov for å tenke meg om, sier Kenneth på spørsmål om hvorfor han valgte å ta over som leder for Team Rynkeby i mai 2018. Man møter så mange flotte folk, og det er et utrolig engasjement og humor på lagene, fortsetter han.

Kenneth var en av de opprinnelig norske Team Rynkeby-syklister som i 2013 syklet til Paris, og vet godt hva som kreves av deltakerne, både som

syklist og som servicemedarbeider. Ikke minst tar han med sin egen bakgrunn som forretningsmann inn i jobben som Country Manager.

– I perioder kan det være veldig hektisk å lede en slik organisasjon, og i andre perioder er det lite å gjøre. Spesielt i tiden frem mot avreise er det viktig å holde tungen rett i munnen. Men, å se resultatet av arbeidet veier opp for alt, sier han.

– Motivasjonen av å se samholdet i Team Rynkeby, og at resultatet av jobben vi alle legger ned faktisk utgjør en forskjell for barn med kreft, kan ikke måle seg, forklarer han.

Og det er liten tvil i at det utgjør en forskjell. Siden 2014 har Team Rynkeby vært Barnekreftforeningen sin største bidragsyter og de innsamlede midlene har gått til forskning på barnekreft.

Den ivrige syklisten har også planer om å legge bak seg noen mil på sykkelen på vei til Paris.

– Jeg har en ambisjon om å sykle mest mulig selv nedover, dersom det lar seg kombinere med jobben som Country Manager. Jeg tenker å sykle en dag sammen med hvert lag. Det er en viktig del av jobben å være mest mulig sammen med lagene, skape samhold og en forståelse av hvorfor vi gjør dette.

Servicefolka betyr alt

For å klare turen til Paris trenger man ikke bare god kondisjon og vilje til å klare

**«Man møter
så mange
flotte folk, og
det er et
utrolig
engasjement
og humor på
lagene»**

Country manager Kenneth Baltzersen i velkjent positur.

turen. I tillegg til 251 syklist, finnes det også rundt 60 uvurderlige personer på serviceteamet.

– Servicefolka betyr alt. Uten dem hadde vi ikke kommet oss til Paris, sier Kenneth.

Vi kan like godt slå det fast først som sist, uten serviceteamene kan ikke Team Rynkeby fungere optimalt på turen til Paris.

En av de som er med på serviceteamet til Team Rynkeby Østfold er Tor Atle Åslie. Hans største forhåpning før turen er at de skal samle inn mest mulig penger til barnekreftforskning. I tillegg håper han at all oppmerksomheten rundt turen skal gjøre Team Rynkeby og innsatsen de legger ned mer kjent, og at samarbeidet med Barnekreftforeningen blir forsterket og godt kjent i vårt landstrakte land.

Sykler for at alle skal overleve

– I dag overlever 4 av 5 barn kreft, men vi sykler for 5 av 5. Det er det som er målet, og det som driver alle Rynkebyerne. I tillegg sykler vi for at de barna som overlever skal få leve et godt liv, og at senskader blir forsket på, og gjort noe med, sier Tor Atle.

Han vet dette så alt for godt selv. Theodor Åslie hadde akkurat fylt seks år, da bomben slo ned i den lille familien. Theodor hadde fått akutt vondt i magen. Utredningene viste at han hadde en svulst på binyren, en barnekrefttype som kalles Neuroblastom og rammer rundt sju barn i året. Fem år etter diagnosen, 9. juli 2017 gikk Theodor bort, og ble en del av den statistikken som Team Rynkeby sykler for å endre.

– Jeg var med Team Rynkeby i fjor og jobbet litt på service. Det er et fantastisk samhold på laget. Alle skal med, og det er god stemning hele veien. I fjor ble jeg tatt spesielt godt vare på, og var nesten som en kjæledegge for laget. Tapet etter Theodor var ferskt, så å se og kjenne på at alle på laget vet at saken vi sykler for er viktigst, er helt spesielt, sier han.

En vanlig dag på service starter grytidlig. De skal opp før klokken 06 og tilrettelegge for syklistene. I tillegg til å hjelpe rytterne med mat og drikke, står de for innkjøp før og under turen, kaffekoking, kakebaking, innsjekking på hoteller, fordeling av rom på overnattingsstedene, vask av sykkelklær

Tor Atle (t.h.) sammen med fadder til Theodor, Roy Vikan. Roy er med å sykle til Paris.

og masse, masse mer. Ikke minst er de en fantastisk støttepartner for syklistene.

Den viktigste jobben på service er å få syklistene sikkert fra Oslo til Paris. Alle skal med, og jobben som gjøres, ikke bare med å tilrettelegge, men også å støtte, er viktig. Spesielt de dagene som er lange og tunge.

Det er et stort maskineri bak turen til Paris. Og hele fire følgebiler sørger for at syklistene har det som de trenger på den 10 dager lange turen. Man har mekanikerbil som hjelper dersom det skulle være problem med sykkel, lunsjbiler og «microbiler» sørger for at syklistene får i seg næring under turen, og bagasjebil som frakter alt av utstyr mellom overnattingsstedene.

– Samholdet er noe av det jeg ser mest frem til, i tillegg til at jeg slipper å slite på sykkel selv, sier han humoristisk. Selv om han har ambisjoner om å stille på sykkel selv.

– Jeg skal ha et hvileår etter dette, men i 2021, med god nok grunn trening, så håper jeg selv å være med som syklist.

Sykler med skade

En av de som skal sykle mot Paris er Gyri Tvedt Rustand, kreftsyepleier på Barne- og ungdomsklinikken på Haukeland

Sykehus. Gyri er veldig klar på hvorfor hun er med på Team Rynkeby.

– Som kreftsyepleier har jeg fått innblikk i hva som ligger bak behandlingen vi gir til barn med kreft i dag. Det forskes for lite på barn med kreft og ting tar for lang tid! Hvert år får ca. 200 barn og ungdom i Norge kreft. Barn er ikke små voksne, de rammes av andre krefttyper enn voksne og har ofte en komplisert og krevende behandling. Kreft er den sykdommen som tar flest liv for barn mellom 1-14 år. 1 av 5 barn dør av sykdommen og mange sliter med senskader og komplikasjoner etter behandlingen. Det er stort behov for mer forskning på behandlingsmetoder, resultater og bivirkninger.

Det er andre gangen hun deltar, og i år som i fjor skal hun sykle sammen med sønnen Fredrik på 20 år. I tillegg har hun i år fått med minstemann på 15 år og mannen på service teamet.

– Nå vet jeg hva som skjer og jeg gleder meg til å nyte turen mer. I fjor var jeg mer spent før hver etappe, men nå vet jeg hva jeg går til.

Gyri har tidligere syklet Bergen-Voss og vært i generelt god form. Etter en prolaps og to ryggoperasjoner for 5 år siden ble sykkel satt innerst i

Syklist og sykepleier Gyri Tvedt Rustand har engasjert hele familien sin i Team Rynkeby.

boden. Tanken om deltagelse på Team Rynkeby ble tent våren 2017, og etter å ha testet ut ryggen på noen spinning-timer ble søknaden sendt og da plassen var hennes, var det ingen vei tilbake. Deltagelsen fra i fjor hadde på ingen måte skremt henne fra å delta i år igjen. Men så skjedde det som ikke skulle skje.

– Treningen var godt i gang og motivasjonen var på topp. Ute på en treningstur 16. mai sammen med noen fra laget, var det noe olje- eller dieselsøl på veien som ble oppdaget for sent. Vi var åtte syklist, og de fire innerste falt. Det gikk heldigvis greit med de to første, men en knakk kragebeinet og jeg landet rett på hodet.

Gyri kom fra fallet med knust øyehule og kraftig hjernerystelse. Men bergensere er ikke kjent for å gi seg. Gyri ga klar beskjed til kirurgen om at hun skulle sykle til Paris. Og slik ble det, med titanplater i kinnet, og god støtte fra sønnen og resten av laget, selv om kirurgen nok ikke var så enig.

– Jeg har store forhåpninger til turen. Ikke minst håper jeg på fint vær nedover, det gjør sitt for både sikkerhet og humør. Jeg gleder meg til gode samtaler underveis, det er lange dager og man blir enda bedre kjent med de andre på laget.

Prologene fra rådhuset i Oslo, og i København er også noe hun gleder seg til.

– Det å kjøre ut fra Rikshospitalet i fjor var sterkt. Jeg traff igjen familier som jeg har jobbet med, noen som har mistet barna sine. Da kjenner man på hvorfor vi gjør dette. Jeg grein når jeg syklet ut fra Rikshospitalet og København i fjor. Det er så sterkt og rørende å se alt engasjementet, og hva det betyr for familiene.

I år, som i fjor skal Gyri sykle med en ballong på sykkel. Ballongen er et symbol på en pasient, Jonathan, som har særlig berørt henne.

– Når dagene på sykkel blir tunge og tøffe kan jeg se ned på ballongen, for å huske på hvorfor jeg gjør dette. Jonathan var alltid positiv og en helt fantastisk gutt. Han sa alltid " Det kan bli en fin dag ... likevel". Det tar jeg med meg, og det kan vi alle lære noe av, forteller Gyri.

**«Det forskes
for lite på
barn med kreft
og ting tar
for lang tid!»**

Barnekreftforeningen arrangerer

Ferie med mening

Ferie med mening er en ukelang samling som arrangeres fire steder i Norge fordelt over Øst, Vest, Midt og Nord. Først ut ble region Vest som samlet seg på Nordhordaland Folkehøgskule på Frekhaug utenfor Bergen.

Tekst: Merete Romestrand. Foto: André Clemetsen / privat.

Mange familier opplever at hverdagen blir snudd opp ned når et barn blir alvorlig sykt. Den ene eller begge foreldrene tilbringer ofte lange perioder på sykehuset, og søsken ser lite til hverandre. Familier med et alvorlig

sykt barn kan ha vanskeligheter med å planlegge ferie, siden de ikke vet hva behandlingen vil kreve av sykehusopphold, eller hva slags form barnet vil være i noen måneder fram i tid. De må også ta hensyn til nedsatt

immunforsvar og kan derfor ikke alltid være der det er mange mennesker samlet. En del familier sliter dessuten med dårlig økonomi på grunn av de ekstra utgiftene sykdommen fører med seg.

Våre Barn har i denne utgaven snakket med både deltakere, arrangører og hjelpere på Ferie med mening, om hva dette gir dem og hva det betyr for dem. Først ut skal dere få hilse på familien Øyri Næs som består av Emil Øyri Næs 5 år, Oliver Øyri Næs 2 år, mamma Marte Heradstveit Øyri og pappa Anders Næs.

– Vårt møte med barnekraft startet den 23. desember 2016. Da fikk sønnen vår, Emil på 2 år, påvist osteosarkom i venstre lårbein, forteller mamma Marte.

Etter den tunge beskjeden sto familien fremfor en lang behandlingsperiode. Behandlingen mot bein kreft består av cellegift, før man deretter opererer svulsten så radikalt som mulig, etter dette står pasienten igjen foran nye cellegiftkurer.

For Emil har dette resultert i seks runder med cellegift, lårbeinet ble så operert ut, og han har nå protese. I etterkant av operasjonen ble det 12 nye runder med cellegift, for lille Emil. Han har deretter blitt operert hver sjette måned, og må skifte ut protesen flere ganger frem til han er ferdig utvokst.

Drømmeferie for andre gang

For andre gang siden sønnen Emil ble syk i 2016 deltar familien Øyri Næs på Ferie med mening.

– Det har betydd svært mye for oss. Det er et unikt tilbud som er utrolig godt

tilrettelagt, og innarbeidet fra start til slutt. Stemninga, varmen og kjærligheten man opplever på Ferie med mening betyr alt for en familie som står midt i en vanskelig hverdag, sier Marte.

Familien kan ikke få fullrost tilbudet, hjelperne og lederne på Ferie med mening. Emil ble svært glad i Guro og Madeleine, som var hjelperne til Emil denne uken. Jentene gjorde oppholdet for familien på fire helt fantastisk.

- Det er en trygg og god plass å feriere med et sykt barn, og ferien lever opp til navnet på alle måter. Det er mange ulike, kjekke aktiviteter for store og små, spennende og relevante foredrag med blant annet onkolog, fantastiske hjelpere og ledere, god mat, gode samtaler og til alles store glede - fri tilgang på is! Vi er så takknemlig for at vi får oppleve dette sammen med andre som vet hvor tøft barnekraft er for en familie, forteller mamma Marte Øyri.

Emil har hatt en drømmeferie for andre året på rad. Han har gledet seg mye til alt som skulle skje denne uken i juni. Ikke minst har han truffet igjen venner fra Barneklubben på Haukeland, og nye vennskap har også blitt stiftet.

– Han fikk prøvesitte i ambulanse, politibil, helikopter og til hans store glede fikk han sitte foran i brannbilen ned til kaien, før han videre fikk kjøre redningsskøyte sammen med sine store

helter. Dette er nok den dagen på Frekhaug som Emil snakker mest om i ettertid. Dagens høydepunkt var når han fikk spyle noen frivillige hjelpere med brannslukkingsslange. Dette er veldig sporty av hjelperne og svært morsomt for barna, sier Marte.

– Til slutt må jeg nevne tre ting som også gjorde ferien helt fantastisk for Emil; den daglige bingoen med flotte premier, og ingen gikk tomhendt hjem. Fri tilgang på is hele uken, og ikke minst diskotek siste kvelden hvor han fikk både danse og synge i mikrofon med mye applaus fra både barn og voksne. Dette er magiske øyeblikk som blir delt i lag med familier som virkelig forstår hverandre, og som deler gleden til alle barna som er der.

Gjøre noe positivt for andre

Kenneth Kilter er en av arrangørene bak Ferie med mening og er leder i Barnekraftforeningen Rogaland. Han og familien har tidligere vært deltakere, og han har i flere år vært med som arrangør. Vi spør ham hva det er med Ferie med mening som gjør at de bruker av egen fritid år etter år for å gjennomføre dette arrangementet.

– Ferie med mening er et fantastisk konsept som er utviklet over flere år. Jeg og min familie var selv her som deltakere i 2011, og ble godt ivaretatt. Nå når vår datter er blitt frisk og vi har fått kreften litt på avstand er det veldig givende å kunne bidra positivt inn mot de familiene

«Dagens høydepunkt var når Emil fikk spyle noen frivillige hjelpere med brannslukkingsslange.»

Agnes Vestbakken Myrendal koser seg med is sammen med mamma Ida Iselin Vestbakken. Bildet er fra Ferie med mening i Stokke.

som nå står midt oppi det, sier Kenneth. Selv om det er en krevende uke så er det det å se familier få lade batteriene og oppleve noe positivt sammen i trygge omgivelser veldig godt - spesielt når man vet hvilken hverdag mange av dem har, forteller han videre.

Dette er gode anledninger til avkobling og rekreasjon for barn og foreldre, samtidig som de knytter kontakter og etablerer vennskap. Det betyr mye for hvordan foreningen fungerer at medlemmer og tillitsvalgte kjenner hverandre og finner det lett å kontakte hverandre om stort og smått.

– Det er også veldig spesielt å se hjelperne, som gjerne selv har gjennomgått tung kreftbehandling, eller hatt en søster, bror, venn eller venninne med kreft, komme tilbake for å nå hjelpe andre barn og unge som er i en situasjon som de kan kjenne seg igjen i. Dette samspillet skaper et helt unikt fellesskap og samhold blant hjelpere og ikke minst mellom hjelpere, barna og familiene. - Du kan vel si at det som driver oss som familie er det å kunne bidra positivt for andre, avslutter han.

Leir for livet

Første «Leir for livet» var i 1987. Mønsteret var hentet fra England og USA der slike leirer var vanlig. Dette var en leir for de familiene som sto midt oppe i behandlingen. Det var en viktig del av opplegget at søsknene var med. De ble ofte stående utenfor når foreldrene ble opptatt av det syke barnet. Opplegget var en blanding av alvor og moro.

Ferie med mening er det navnet disse familieferiene er kjent under nå, men de var også kjent som ferie etter Hauglandsmodellen. Denne modellen tok sikte på at alle nye familier behandlet ved Haukeland Sykehus skulle få et ukesopphold i løpet av en toårs periode. Modellen var utviklet av fagpersonellet på Haukeland.

På landsstyremøte i Barnekreftforeningen i oktober 1995 ble det vedtatt at Ferie med mening ble anbefalt holdt i alle helseregioner i 1996. Siden da har Ferie med mening blitt en naturlig og sentral del av rekreasjonstilbudet i de fleste regioner og tilbudet er tatt godt imot av nye medlemmer.

19 år på Ferie med mening

En ildsjel som har vært med i mange, mange år er Vivian Fløysand Berland. I hele 19 år har hun vært med å arrangere Ferie med mening i region Vest.

– Ferie med mening er en magi som ikke kan beskrives, den må oppleves. Det er ufattelig givende å få lov til å kunne gjøre noe som betyr noe for andre. Og ikke bare den som er syk, men for hele familien. Barnekreftforeningen betyr ufattelig mye for meg. Jeg kjenner veldig sterkt på at vi er en familie, sier Vivian.

Du ser og hører på Vivian at Ferie med mening er hennes hjertebarn. Noe av det som trigger Vivian mest, er hvordan barna som deltar endrer seg i løpet av uken.

– Det å oppleve at litt sjenerte barn, som gjemmer seg bak mamma eller pappa når de kommer første dag, endres til at de knusklekker på hjelperne sine og aller helst vil ha de med hjem er en ufattelig god opplevelse. Det varmer helt inn i hjerteroten. Da føler jeg at vi har gjort noe riktig, og at vi har gjort en forskjell for noen som står opp i sitt livs

mareritt, sier Vivian.

Vivian har engasjert hele familien i Ferie med mening, og sønnen Steffen Fløysand Berland er selvfølgelig med som leder for hjelperne.

Familiebedriften

– For meg er dette et av årets absolutte høydepunkt, og rent personlig, så fører det jo min familie sterkere sammen ettersom at vi er så engasjert i dette sammen.

På spørsmål om hvor mange ganger han har deltatt på Ferie med mening blir han usikker.

– Jeg tror jeg har vært med totalt 16 ganger, men det begynner å bli litt vanskelig å holde tellingen, sier han lurt. Det er mange år siden første gang jeg deltok, da mamma skulle være med å arrangere. Det gav mersmak og jeg har storkost meg siden den gangen, jeg har fått flere og flere oppgaver. De siste årene har jeg vært leder for hjelperne.

Hva er det med Ferie med mening som gir deg mest glede?

– Å se foreldrene som i begynnelsen er «på» hele tiden og ikke helt kan

forstå at de faktisk skal få slappe av, til at de utover i uken ikke aner hvor barna befinner seg eller hva de gjør - bare at de er trygge med hjelperne sine og har det kjekt. Å gi både barn og voksne avbrekk fra sykdom og sykehus, og sørge for at de bare koser seg 100 prosent er det som gir meg mest glede, sier Steffen.

Jobben til Steffen innebærer at han i stor grad er med på å organisere leiren, med planlegging, gjennomføring og evaluering. Han har hovedansvaret for hjelperne, og sørger for at de får tilstrekkelig med informasjon i forkant og at de følges godt opp under leiroppholdet. Det er også han som lager dagsprogrammene som de aldersbestemte gruppene ruller på, og plasserer hjelperne på både grupper og familier.

– Under leiren fungerer jeg som medisinsk ansvarlig og sykepleier. Jeg er tilgjengelig dersom det skulle oppstå sykdom eller skade på noen av dem som er tilstede - både barn, foreldre og hjelpere.

Hjelperne håndplukkes

Hjelperne på Ferie med mening, er de som virkelig gjør leiren til en suksess. Dette er flotte,

håndplukkede ungdommer i alderen 16 år og oppover, som i kraft av å være blant annet pålitelige, kreative, fleksible og snille, søker om å få delta som hjelper på leir. Dette selv om de gjerne må utsette egen ferie, skaffe seg fri fra andre jobber, eller takke nei til andre tilbud.

– Hjelperne har gjerne selv vært syke eller de er eller har vært søsken til sykt barn. Men det er også de som har vært venner med eller kjenner til noen som har vært rammet av barnekreft, forklarer Steffen.

Det er arbeid fra morgen til kveld, og hjelperne er sammen med barna brotten av døgnet. Det knyttes selvfølgelig sterke bånd mellom barn og hjelper. Ofte gråter både hjelperen og barna litt når det er tid for avreise.

– Vi har hatt eksempler på barn som ønsker å pakke med seg hjelperen i kofferten, og vi har hatt eksempler på at hjelpere og familier treffes igjen senere på sommeren – rett og slett fordi de knyttet så tette bånd. Som en av foreldrene sa i år «vi blir jo familie hele gjengen her på leiren», sier Steffen.

Fra venstre: Vivian Fløysand Berland, Kenneth Kilter, statsminister Erna Solberg, Anette Boganes Vigre og Steffen Fløysand Berland på Ferie med mening på Frekhaug.

“Norges beste brannmann” fronter Barnekreftforeningen

Herlige Gunn Narten er en fantastisk flott ambassadør for Gullungen garn, Barnekreftforeningens eget garn. Gunn kjenner du kanskje igjen fra TV-serien “Norges beste brannmann. I januar ble hun mamma for første gang til den skjønne gullungen og mini-ambassadøren Alva. Med over 140 000 følgere på instagram, ønsker Gunn å skape mye engasjement rundt Gullungen-dugnaden og Gullsløyfe-aksjonen.

Tekst: Merete Romestrand. Foto: Wenche Hoel-Knai. Styling: Jan Gunnar Svenson

Gunn Narten er eneste kvinnelige brannkonstabel i Asker og Bærum brannvesen, og hun har jobbet som brannkonstabel i snart 13 år.

– For meg er dette drømmeyrket. Jeg kunne aldri tenkt meg og gjort noe annet, og føler meg veldig heldig som kan glede meg til å gå på jobb hver dag, sier Narten.

I januar ble hun mamma til lille Alva.

– Jeg er for tiden i mammaperm, sammen med Alva. Og selv om småbarnslivet kan være hektisk, så liker jeg å holde meg aktiv og tilbringer mye tid på fjellet. Selv om de høyeste toppene kanskje er bytta ut med kortere turer, så har det blitt mer kos.

I september skal Gunn være ambassadør for Gullungen garn, som er et resultat av samarbeidet mellom Barnekreftforeningen og House of Yarn. For hvert næste solgt, går 5 kroner til Barnekreftforeningen.

– Jeg har valgt å stille opp fordi det er fint å få bruke profilen og rekkevidden min på en så fin og viktig sak. I tillegg så elsker jeg strikkaklær, og den fine tradisjonen med at håndlagde klær går i

arv og blir til fine skatter.

En tradisjon som hun også har lyst til å videreføre til sine barn.

– Jeg lærte å strikke av min mor, som er kjempeflink til å strikke. Jeg er ikke på hennes nivå ennå, og akkurat nå er det ikke så mye tid til strikking, men jeg gleder meg til å få tid til å ta opp igjen strikkepinnene etterhvert.

GULLUNGEN GARN

Gullungen garn er utviklet for Barnekreftforeningen, og er et deilig, mykt og lunt rundspunnet garn i rene naturfiber. Mykheten gjør at garnet er perfekt til baby- og småbarnsplagg, men er også like godt egnet til større barn og voksen.

Gullungen Garn er godt å strikke med og fungerer like fint til hekling. Her får man nydelig struktur i fletter og hullstrikk, og selvsagt også i enkel glattstrikk og rillestrikk. Garnet kommer i 8 avstemte farger som er lett å kombinere i flerfarget mønster, men også til ensfarget strikk.

I Gullungen-kolleksjonen finner du hele 11 nye oppskrifter. Alle oppskriftene kan du laste ned gratis på Gullungen-garn.no.

“Jeg har valgt å stille opp fordi det er fint å få bruke profilen og rekkevidden min på en så fin og viktig sak.”

OPPSKRIFT PÅ GULLUNGEN KLARA KYSE

DESIGN: Kari Haugen

GARN: GULLUNGEN

MØRK ROSE 104, 2 nøster
(35 % merinoull, 15 % alpakka, 50 % bomull, 50 gram = ca 110 meter)

STØRRELSE: 3 – 6 (12 -24) mnd

PINNEFORSLAG: Stor rundp nr 3 og 4

STRIKKEFASTHET: 22 m glattstrikk på p nr 4 = ca 10 cm. 25 m mønster B på p nr 4 = ca 10 cm. 1 rapport, 12 m, med mønster A på p nr 4 = ca 5,5 cm.

31 p/omganger glattstrikk på p nr 4 = 10 cm

TILBEHØR: Eventuelt et sløyfebånd

FORKORTELSER: r = rett, vr = vrang, m = maske, p = pinner

Legg opp 75 (87) m på p nr 4 og strikk fram og tilbake med mønster etter diagram A (14 p) innenfor 1 r kantom i hver side. Sett et merke midt på arbeidet, **videre måles arbeidet herfra**. Vreng arbeidet (retten blir vrangen) og strikk videre fram og tilbake med mønster etter diagram B innenfor 1 r kantom i hver side. **NB!** På 1. p felles det 1 m midt på arbeidet = 74

(86) m. Strikk til arbeidet måler 13,5 (16,5) cm. Fell av 5 m i begynnelsen av hver p til det er 4 (6) m igjen midt på p. Fell av, brett avfelingskanten dobbel og sy luen sammen midt bak.

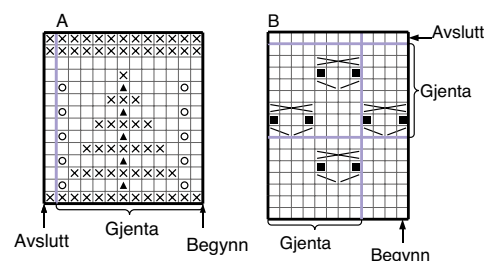
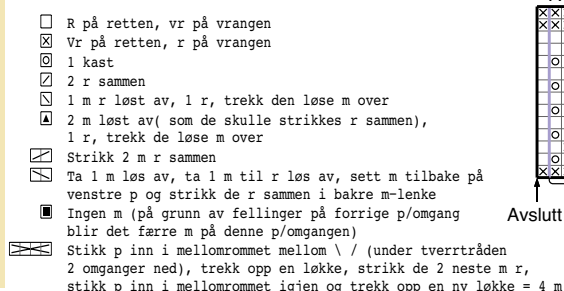
KANT I NAKKEN

Brett de første 14 p (mønster A) bakover og strikk opp ca 10 m pr. 5 cm på p nr 3 langs kanten nede på luen. (Over kantene i

mønster A blir det strikket opp fra dobbelt lag.) Strikk 1,5 cm fram og tilbake i glattstrikk, så 1 p r fra vrangen til brettekant og til slutt 1,5 cm glattstrikk. Fell av. Brett kanten dobbel mot vrangen og sy til med løse sting.

MONTERING

Trekk en snor eller sløyfe i løpegangen rundt nakken.

Hva har skjedd i Fylkesforeningene

Telemark

Mestring i klatreparken

Barnekreftforeningen Telemark arrangerte tur til Klatreparken «Høyt og Lavt» i Vestfold i mai.

Det ble en super dag i flott vær. Her har vi lille Aline på 3 år som får hjelp av en av parkens ansatte til å ta på klatresele. Parken har større og mindre utfordrende løyper til barn i alle aldre. Ved å utfordre seg selv i en av disse løypene, får alle kjenne på en mestringsfølelse som er viktig i en hverdag med mye motgang.

Det ble en vellykket dag, og vi ønsker å arrangere ny tur til klatreparken også neste år.

Oslo og Akershus

Motorsportdag på Rudskogen

I juli var medlemmer i Barnekreftforeningen invitert til motorsportsenteret på Rudskogen i Østfold. Her fikk de mulighet til å sitte på med profesjonelle førere i sportsbiler som for eksempel Porsche og Ferrari, og barna fikk prøve å kjøre offroad.

Det var enkel servering av pølser, brus og kaker.

På bildet gjør Selma og Simen Standal-Byrø seg klar til action. Det er viktig å ha på seg hjelm! Store og små storkoste seg denne dagen!

Historien om gullsløyfekruset

Kristine (13 år) mistet søsteren Martine i kreft høsten 2017. Helt på egenhånd satte Kristine i gang et initiativ for å hedre lillesøsteren og å støtte Barnekreftforeningen.

Tekst: Merete Romestrand. Foto: Privat / Modern House

Martine fikk påvist diagnosen Diffuse intrinsic pontine glioma (DIPG) som er svulst på hjernestammen da hun var fire år. Det er en uhelbredelig kreftform som rammer små barn og gjennomsnittlig levetid er bare 9-12 måneder.

– Kristine har alltid vært en fantastisk storesøster og hun gjorde alt hun kunne for lillesøsteren sin i den nesten to år lange sykdomsperioden. Martine var i ganske god form i lange perioder så de fikk gjort veldig mye morsomt sammen, sier mamma Heidi Bunæs Bang.

Familien hadde allerede opprettet et minnefond for Martine, og Kristine har vært svært opptatt av dette. Når familien var i butikker sammen hadde de ofte sett at det er mye reklame for rosa sløyfe, men lite av gullsløyfen.

Kristine har alltid båret sin gullsløyfe med stolthet. Hun ønsket at folk skulle få vite om gullsløyfen også, men da må den jo reklameres for.

Kristine ville derfor prøve å få til å lage en gullkopp som kunne selges i butikken. Både for å få oppmerksomhet omkring gullsløyfen og det den står for, men også for at Barnekreftforeningen skulle få inn enda flere penger til forskning slik at de en gang i fremtiden kunne finne en kur for sykdommen som Martine fikk.

– Vi fant ut at den rosa koppen var laget av Modern House, og etter noen søk på nettet fant vi en kontaktperson som hun kunne kontakte. I februar i år skrev Kristine en e-post til han helt selv og fortalte sin historie og hva hun ønsket seg, forteller Heidi.

Historien rørte både Modern House og Barnekreftforeningen. Og takket være Kristine er resten historie som de sier.

Vi håper alle som ønsker å støtte Barnekreftforeningen kjøper et gullkrus til å ha kaffe, kakao eller teen sin i.

Gullkruset selges hos Kitchn, Tilbords og Feel i barnekreftmåneden september.

Visste du at gullsløyfen er det internasjonale symbolet på barnekreft?

September

Den internasjonale barnekreftmåned

Vi er stolte over å ha fått på plass avtaler med flere bedrifter som skal hjelpe oss med både synlighet og inntekter under barnekreftmåned.

House of Yarn lager ny kolleksjon med strikkeoppskrifter for Gullungen garn. Garnet er laget til støtte for Barnekreftforeningen, og kr. 5,- per solgte nøste går til oss.

Nille har i mange år vært vår faste støttespiller. I september selger de gullsløyfen i stoff og fortsetter salget av kubbelyset vårt.

Espresso House selger kaffe og gullsløyfen til inntekt for Barnekreftforeningen.

Kitchn, Tilbords og Feel selger krus og drikkeflasker med gullsløyfe på i hele september. I tillegg selger flere av våre fylkesforeninger kruset på stand i september. Krusene og flaskene er laget i samarbeid med **Modern House**, og selges til inntekt for Barnekreftforeningen.

I september vil vi være godt synlig på KK-mila og ikke minst i vårt eget arrangement, Løp for meg. Sistnevnte er veldig viktig for oss - så del gjerne på sosiale medier!

Gullsløyfen kan også kjøpes hos oss.
Se Barnekreftforeningen.no.

Gullsløyfen er det internasjonale symbolet på barnekreft. Ved å kjøpe gullsløyfeprodukter er du med på å støtte forskning på barnekreft og gi støtte til familier som er rammet.

Hva skjer?

Hele september

Den internasjonale barnekreftmåned

Arrangement over hele landet.

Vær med å sett fokus på barnekreft!

7. september

KK-mila

Oslo

Våre jenter løper for Team Barnekreftforeningen

8. september

Løp for meg

Arrangement over hele landet

Frivillige over hele landet arrangerer løpene, som er en aktiv innsamlingsaksjon for Barnekreftforeningen.

27.-29. september

Sorgsamling

Hadeland Hotell, Gran

27.09 - 04.10

Familiekurs

Montebellosenteret

18.-20. oktober

Seminar om seneffekter for foreldre

Leangkollen Hotell i Asker

26.-27. oktober

Ledersamling

Quality Hotel Expo, Fornebu

Søndag 8. september

Løp for meg

Barn løper for barn - samtidig over hele landet - i lokale familiearrangement for å samle inn penger til Barnekreftforeningen. Løpet arrangeres av lokale ildsjeler og i samarbeid med Springtime.

Deltakeravgift kr. 250,-
Alle inntekter går uavkortet til Barnekreftforeningen.

Løpene holdes 8. september kl. 12.

Alle barn får t-skjorter og flotte medaljer.

Se www.loppformeg.no for å melde deg på et løp i nærheten av deg.

Til deg

Superheltens fiskeburger

Hjemmelagde fiskekaker er superenkle å lage, og så utrolig godt! I tillegg er de sunne. Oppskriften gir ca 6-10 fiskekaker, avhengig av størrelse.

Ingredienser:

600 g renskåret fersk filet av hyse eller sei
(du kan blande inn torsk, men det egner seg ikke alene)
3,5 dl H-Melk
1 ss potetmel (kan sløyfes)
1/2 løk
1 fedd hvitløk
1 ts salt
0,5 ts pepper
(En klype muskatnøtt).

Kjør fisk sammen med krydder og løk i en kjøkkenmaskin (eller stavmikser). Romtemperert melk tilsettes litt om gangen. All væske må være godt blandet inn før ny tilsettes. Form kakene, det kan være greit å bruke en spiseskje dyppet i vann. Stek i stekepanne med smør på svak varme i ca 10 minutter. Server i pitabrød med yoghurt naturell og agurk, eller på tradisjonelt vis med kokte poteter og gulerot.

Pynt en bok

Alle bøker kan pyntes. Istedet for vanlig bokbind kan du lage noe av stoffbiter, knapper, fint papir, et gammelt kart, et bilde, tørkede blomster, strå, leker. Bruk fantasien og pynt med det du har. Pynt forskjellig etter type bok: dagboka kan pyntes med hjerter og lås, kokeboka med bilde av en muffin, samfunnsfagboka med et gammelt kart, tegneboka med påsydd lomme til å ha blyantene i.

Til superhelt-boka trenger du:

- Blått bokbind eller gavepapir
- Rødt, svart og hvitt tykt papir
- Lim & tape
- Svart tusj, gullfarget tusj, hvit blyant
- Gåvebånd i gull til gullsløyfen.

Kle boka i bokbind. Tape hjørner på innsiden, klipp ut og brett inn til bokryggen. Klipp til de forskjellige delene på spiderman. Lim på i rekkefølge. Fest gullsløyfa på med tape. Voila! Du har en bok lik ingen andres!

Fargelegg Fam Irvolls tegning →
til Barnekreftforeningen!

Del med oss!

VI ØNSKER OSS BIDRAG TIL MAGASINET. Gjerne personlige historier relatert til barnekreft. Ta kontakt. så kan vi skrive historien din.

HAR DU NOEN GODE HOBBYIDEER? Send oss oppskrift og bilder, så kanskje du får ditt bidrag inn i neste nummer av Våre barn.

BIDRAG SENDES TIL:
redaksjon@barnekreftforeningen.no.

Barnekreft
foreningen

VISSTE DU AT GULLSLØYFEN ER DET INTERNASJONALE SYMBOLET PÅ BARNEKREFT?

Sløyfen ble laget i gull siden gull er et av de edleste og mest verdifulle metallene vi har. I september, som er den internasjonale barnekreft-måneden, ønsker vi å sette ekstra fokus på barn og ungdom med kreft. Vi ønsker å øke bevisstheten om behovet for mer forskning på sykdommen som tar fra oss de yngste kreftpasientene. Vi har ingen flere barn å miste!

Gi din støtte og bær en gullsløyfe i september.

Kjøp gullsløyfen hos Barnekreftforeningen.no

Kr. 100,-

BLI MEDLEM I BARNEKREFTFORENINGEN!

Meld deg inn på barnekreftforeningen.no eller ring oss på (919) 02099. Våre medlemmer er familier rammet av barnekreft.

Våre fylkesforeninger kan kontaktes på e-post:

Agder (Øst og Vest)

agder@barnekreftforeningen.no

Nordland

nordland@barnekreftforeningen.no

Troms og Finnmark

troms.finnmark@barnekreftforeningen.no

Buskerud

buskerud@barnekreftforeningen.no

Oppland

oppland@barnekreftforeningen.no

Trøndelag

trondelag@barnekreftforeningen.no

Hedmark

hedmark@barnekreftforeningen.no

Oslo/Akershus

oslo.akershus@barnekreftforeningen.no

Vestfold

vestfold@barnekreftforeningen.no

Hordaland/Sogn og Fjordane

hordaland.sf@barnekreftforeningen.no

Rogaland

rogaland@barnekreftforeningen.no

Østfold

ostfold@barnekreftforeningen.no

Møre og Romsdal

more.romsdal@barnekreftforeningen.no

Telemark

telemark@barnekreftforeningen.no

Hovedstyret

hovedstyret@barnekreftforeningen.no